

Se nekaj za »Naš doma! Poverjeniki in poverjenice, ki bodo pr-jemali »Naš doma« skupno za vso župnijo, naj si svoje delo takoj organizirajo! V vsaki vasi ali okolišu si naj dobijo nabiralce in nabiralke, ki bodo vsak v svoji vasi nabirali naročnike in pobirali naročnino (24 K na leto). Seznam naročnikov in naročnino izročijo nabiralci poverjeniku in poverjenici, ki naznani upravi »Našega doma« v Celju samo število naročnikov. Vsak mesec, kadar dobi poverjenik (-ica) »Naš doma« za svoje naročnike, skliče nabiralce (-ke) in jim razdeli »Naš doma« za posamezne vasi ali okoliše. Poverjenik (-ice) naznani do 31. marca število naročnikov upravi »Našega doma« v Celju, hotel Beli vol.

Politični ogled.

KRALJEVINA SHS.

Narodna skupščina si je 3. t. m. v posebni seji izbrala iz svoje sredine novo predsedstvo. Predsednikom je bil izvoljen dosedanji predsednik, demokrat dr. Ivan Ribar, ki je dobil 149 glasov, Slabostojni Mermolja je dobil 1 glas... Podpredsedniška mesta so si razdelili demokrati, radikali in muslimani. Jugoslovanski klub je odklonil mesto tajnika in ni kot tretja parlamentarna skupina zastopan v predsedstvu.

Moratorij, ali odgoditev trgovskih plačil v inozemstvu, najbrže ne bo prišel pred zbornico, ker so se radikali postavili na nasprotujoče stališče. Za moratorij so muslimani, ki stojijo popolnoma pod vplivom Sahib Karkuta in Karamehmedovića. Potemtakem so muslimani bolj papeški nego papež, to se pravi, da so bolj vladni nego vlada sama.

V generalni razpravi o splošni upravi države sta povzela kot govornika Jugosl. kluba besedo tudi Dr. Hohnjec in prof. Sušnik. Oba govornika sta branila avtonomistično stališče. Dr. Hohnjec je naglašal, da zahtevajo resnično demokratična načela, da se da ljudstvu neposreden vpliv na zakonodajo in upravo. Izjavil je, da predloženi zakonski načrt o splošni upravi ni postavljen na omenjeni temelji in da je narod izročil vse preveč vplivu in nadzoru velikih županov ter občinskih in srezkih načelnikov. Kritikoval in grajal je predlog vladnih strank z ostrimi besedami in nato glasoval proti. Posl. Sušnik je v svojem govoru opozarjal na angleško upravo, ki je brezhibna, vzorna in daje ljudstvu široke možnosti sodelovanja.

RUMUNIJA.

Beograjski list »Politika« poroča, da so izbruhili v Besarabiji veliki nemiri. Rumunska vlada bo vsled tega vpoklicala dva letnika pod orožje. Vpoklicano vojaštvo bodo odposlali v Besarabijo.

REKA.

Na Reki so se fašisti pred par dnevi polastili vlade. Z oboroženo silo so pregnali reško vlado, tako da je mesto še danes v stanju brezvladja. Naša in italijanska vlada posredujejo sedaj v svrhu vpostavitve miru.

POLJSKA.

Poljska vlada je izročila demisijo v roke maršala Pilsudskega. Ta je ostavko kabineta sprejel. Vsa znamenja kažejo, da Poljska ne bo vstopila v malo antanto, ker je itak že popolnoma odvisna od Francije.

ANGLIJA.

Angleški min. predsednik Lloyd George, ki se največ trudi za obnovo Evrope potom mirnega sporazuma in popustljivosti napram Nemčiji in Rusiji, je francoskim politikom, ki so za brezobzirno izkoriščanje tako imenovanih premaganih držav, trn v peti. Naperili so proti njemu že celo vrsto raznih nakan, da mu omajajo zaupanje in zaslobo doma in v tujini. Prizadevajo si tudi na vse kripelje, da se genovska konferenca odloči. Pri vseh teh zaprekah se je Lloyd George že parkrat izrazil, da odstopi, po sedanjih poročilih bo pa ostal vsaj še par mescev ter ne bo popustil od začrtane poti.

RUSIJA.

Komisar zunanjih zadev se je že večkrat ostro in odločno izrazil proti vsaki mu odlaganju genovske konference in časpisje kaže, da ruska javnost prav dobro pozna položaj in na-

ziranje v Evropi. Nekateri državni mislijo, da je vojna najboljšje sredstvo za izhod iz nereda in krize, Rusija pa pravi, naj le poskusijo. Ugleden list v Moskvi daje dobro sliko vseh sil, ki se zbirajo proti Rusiji: Wranglovci na Balkanu, Romunija ima pripravljene Petjurine bande, Poljska Sawinkove, Finska tudi nekaj in Japonska je tudi vedno pripravljena na rop. Pri vsem tem pa v Rusiji prevladuje mnenje, da se bodo evropske države streljale ter vsaj v toliko spregledale, da bi bila oborožena in nasilna politika tudi za njih največja nesreča.

Tri smrtne obsodbe —

so padle ena za drugo, najprej v Zagrebu, potem v Tuzli in končno v Beogradu. V Zagrebu Aliagić, ki je ubil ministra Draškovića, v Tuzli neki Kerošević, ker se je udeležil boja med žandarji in nezakonito preganjanimi rudarji ter baje sam v tem spopadu ubil žandarja, v Beogradu pa Stejić, ki je poskusil atentat na regenta. Vse tri razprave, ki vodijo do vešal, so marsikaj razkrile, ter tudi proti raznim oblastnikom izrekle težke obtožbe.

Zadeva prvega atentatorja Aliagića vodi celo daleč navzgor v visoke politične kroge. Minister Pribičević je javno obdolžen zveze z atentatorjem Hercigonjo, ki je Aliagića nagovoril k uboju. Minister še ni stopil pred sodišče, da se ta stvar izčisti, Aliagićeva smrtna obsodba se je pa v sredo zjutraj — izvršila v Zagrebu, če ni mogoče v zadnjem hipu prišla kaka druga odredba od vladarja. Aliagićev zagovornik Dr. Politeo je zastavil vse sile, da izposluje pomilostitve. Bil je prepričan, da je Aliagić čisto političen delikvent in da kot tak ne sme biti usmrčen, ministrski svet pa je porabil kraljevo odsotnost, da potrdi smrtno obsodbo in ko so šli nekateri narodni poslanci h kralju, da prosijo za Aliagića, so zopet poskrbeli, da se je prošnja odbila.

Koj na to je prispel v zapore zagrebskega sodišča rabelj Seifert iz Sarajeva, rodom Dunajčan, ki je po preokratu že okrog 80 ljudi obesil, da pripravi vislice. Zagovornik se je še enkrat obrnil do vladarja brzojavno za pomilostitev ali vsaj zato, da se Aliagić, če že ni drugače, ustrelji in ne obesi. Istočasno je zborovala akademična omladina vseh strank — brez demokratov in fašistov seveda, ki so hoteli zborovanje prepričiti, — ter istotako poslala brzojavno prošnjo vladarju za pomilostitve. V torek ob 9. uri dopoldne so v zagrebski sodniški dvorani Aliagiću prebrali smrtno obsodbo ter naznanili, da se drugi dan ob 6. uri zjutraj izvrši. Aliagić je to poročilo mirno in zbrano sprejel ter se trdnimi koraki zopet podal v svojo celico. Poklicjal je svojega zagovornika ter ga prosil, naj skrbi, da se po usmrtitvi obleka in vse kar ima proda ter izkupiček odda odboru za pomoč gladni ruski deci.

Kak odgovor so dobili branitelji in dijaki na svoje brzojavne prošnje, nam ni znano in tako bomo o končni usodi Aliagića prihodnjič spregovorili. Omeniti moramo še to-le: Pravi izvor zarote proti Draškoviću še ni razjasnjen, Aliagić je bil samo izvršujoča roka in ko bo že davno trohnel v grobu, si bodo še ministri podtikali smrt svojega tovariša. Aliagić je videl v svoji žrtvi samo neko nevarnost za gotove narodne sloje, vodila ga je ideja in dokler se bo ene atentatorje iz političnega nagiba proslavljalo, se od drugih ne bi smela zahtevati glava. Ta misel je vodila branitelja, poslance in pa dijake, da so prosili za njegovo življenje.

St. Jošt na Kozjaku. Naša prava igra, ki so jo naši Orli fantje in možje uprizarili, je vsestransko dobro uspela. Igrali so Dr. Krekovo: »Pravica se je izkazala« v splošno zadovoljnost. Posebno so ugajali berač, krčmar in oba žida, pa tudi drugi so svoje vloge prav dobro resili. Le žal, da so bili prostori cerkvene gostilne premajhni in jih je moralo mnogo oditi. Na splošno željo se bo igra velikonočni pondeljek ponovila. Sedaj pa dekleta, hajd na noge in pogumno stopajte za fanti na poti umske in srčne izobrazbe. Ako se nam posreči, se oglasimo. Mladina, veselja iščeš, poišči si ga plemenitem razvedrilo. Zato na plan, dokler je dan!

Širite katoliške liste!

Tedenske novice.

S prošnjo za oprostitev stopa tudi ta številka Slovenskega Gospodarja pred svoje čitatelje in naročnike. Postavljanje novih strojev v našo tiskarno se je vsled nenadne smrti monterjevega očeta Dunajčana tako zakasnilo, da smo morali tudi še to številko postaviti na roko in smo komaj dogotovili bore štiri strani. Prihodnja številka pa bo gotovo stavljen na novi stroj in bo izšla na 8 straneh, v čisto novi obliki in novem tisku. Radi pomanjkanja prostora je izostalo tudi tokrat mnogo nam dopisnega gradiva v dopisih in poročilih o nabiranju za KZ, Tiskovni dom, nove zvonove itd. Vsi doposlani dopisi pridejo prihodnjič na vrsto, ravno tako bo tudi izšel v prihodnji številki obširen nabiralnik. Še enkrat prosimo oprostitev vsled zakasnitve pri postavljanju novih strojev.

Našim naročnikom in čitateljem! Ker moramo plačevati davke o raznovrstnih društvenih poročilih, ki jih priobčimo bodisi v uradniškem, bodisi v inseratnem delu lista, bomo v bodoče priobčevali v naših listih le tista društvena poročila o raznih prireditvah itd. katerim je bil priložen znesek po 2 Din v gotovini, znamkah ali kolkah. Dokler nam ni bilo treba plačevati tozadevnega visokega davka, smo radevolje brezplačno priobčevali taka društvena poročila a sedaj nam pa tega davek ne dopušča.

Proti zatvoritvi bolnic v Slovenj-gradcu, Brežicah, Ptujju in Murski Soboti je odločno protestiral pri zdravstvenem ministru naš poslanec dr. Hohnjec. Samostojni poslanci se v očigled tej zatvoritvi bolnic niti ne zgamejo, ampak bodo nastopili proti še le čez mesec, ko bo že mogoče prepozno. Kaj mar slabostojnim poslancem bolni slovenski kmet in delavec, saj oni so vsi zdravi, rdeči, dobre reje in imajo tudi dovolj denarja.

Naši poslanci za slovenske fante — vojaške begunce. Več slovenskih fantov je pobegnilo ob priliki raznih vpoklicev k vojakom preko meje. Ti begunci bi se sedaj radi zopet povrnili v domovino, a se niso upali iz strahu pred kaznijo. Naš Jugoslovanski klub se je obrnil na vojnega ministra, mu razložil žalostno stanje teh fantov beguncev v tujini in ga prosil, naj izpregleda tem fantom kazni, ako se vrnejo. Vojni minister je odgovoril našemu klubu, da se ti fantje lahko vrnejo, ne bodo kaznovani, samo k vojakom bodo pač morali, da odslužijo predpisani rok.

Prejšnjega vojnega ministra generala Žečeviča bodo zahtevali na odgovor pred vojno sodišče, Naš Jugoslovanski klub je predlagal vsem opozicijskim strankam, naj skupno zahtevajo, da se postavi na zatožno klopo vojnega sodišča bivšega vojnega ministra generala Žečeviča. General Žečevič je vpoklicjal rekrute v prvi polovici novembra 1921 h kadru, toraj v času najhujše zime in je po dosedanjih podatkih obolelo vsled nezadostne oskrbe 6000 rekrutov, nad 300 pa umrlo.

Poslanec Roškar je vložil na ministra financ in pravde interpelacije, v katerih zahteva, da se uredi čim prej za vse ob desnem bregu Mure ležeče občine, ki po sent žrmeniki mirovni pogodbi pripadajo k Jugoslaviji, povsem zadovoljive odnose v sodni, davčni in politični upravi, da v doglednem času nastane za naše obmejne državljane isto pravno stanje, ki jim daje jamstvo za red, prostost, agoden gospodarski razvoj in zadostno državno zaščito.

Polovičarski zakonski predlogi. Poslanec v Beogradu je lada sedaj predložila celo vrsto zakonskih predlogov, ki pa so vsi silno polovičarski, nepopolni, enostranski. Predlog postave o novih oblastih, srezih (okrajnih zastopih), o obč. upravi in enaki predlogi so tako polovičarski, da nas je poštenih državljanov sram o tem danes podrobneje pisati. Vidi se, da so zakonotvorci v Beogradu nesposobni, popolnoma nesposobni, kovati za tako veliko državo kot je naša zakonske predloge. Če bo centralizem tako naprej »radil«, bo kmalu popolnoma skrahiral. Prihodnjič o vsem tem malo več.

Nekaj posebnosti iz delokroga naših oblastnikov: 1. Kakor je znano, je naša vlada naročila kovinasti drobci v Švici in če bi takoj poravnala, kakor je bilo dogovorjeno, račun za material in delo, bi morala odšteti v našem denarju okrog 20 milijonov dinarjev. Pa se ji ni prav nič mudilo, enkrat iz na-

vade, ko je vse povsod »ima vremena« drugi pa vsled nade, da bi švicarsk, denar padel v kurzu in da bo pozneje enkrat mogoče z najvišjim zneskom našega dinarja plačati švicarske račune. To upanje se je seveda čisto izjalovilo, naš denar neprestano pada in danes je treba za poravnavo tega računa že 75 milijonov dinarjev. — 2. V Beogradu so na delu razne komisije, ki naj bi najprej po ministrstvih znižale število uradništva. Te komisije hodijo od oddelka do oddelka in že vočkrat so morale ugotoviti, da so številke v proračunih popolnoma napačne, v resnici je uradnikov več ali pa manj kot v izkazu, po katerem so se tudi plače nakazovale, kako so se izplačale, pa bogzna. — 3. Ministerstvo za agrarno reformo se je sedaj po dolgih letih zmisliilo, da bi bilo dobro proučevati naseljevanje ali kolonizacijo po južnih slabo obljubljenih krajih, ker dosedanji poskusi hiso kaj posebnega in je tudi bolje, da se z njimi neha. Ves svet ve, vsi listi pišejo, samo ministru še ni znano, da je za naseljevanje potrebna javna varnost, naseljencem pa pomoč in podpora v vsakem oziru.

Kadaj misli sejati minister Pucelj češko jaro pšenico? Kakor smo že ponovno poročali, je sklenil naš poljedelski minister — mesar Pucelj, da naroči iz Češke jare pšenice za seme. Sedaj sestavlja g. minister v Beogradu posebno komisijo, ki bo odpotovala enkrat te dni na Češko, da prouči na licu mesta: kako pšenico, po ceni in kje jo bodo kupili. To pregledovanje in nakup jare pšenice bo trajal najmanj še 1 mesec. Če bo dobro, bo priromala v Slovenijo češka jara — a nezno draga pšenica enkrat koncem maja. Vsak naš kmet, ki je poljedelec in ne mesar, ve, da je treba sejati jaro pšenico marca, a ne v začetku junija. Naš poljedelski minister Pucelj nima glede poljedelstva in sejanja žitnih vrst niti najpriprostejših pojmov. Mesar pač ostane mesar, četudi ga povisajo v ministra!

Somostojnežev nikjer ne marajo. V okrajni šolski svet v Zavrču je zmagala naša lista. Samostojni izključeni šolmaster Troha ni dobil niti enega glasu, čeprav se je v potu svojega obraza trudil, da hoče postati načelnik. Kakor podrugod, tako so ljudje že tudi pri nas začeli kar trumoma obračati hrbet samostojnim zgarjarjem.

Poslanec g. Franjo Žebot bo zboroval politično na praznik sv. Jožefa v Zrečah po prvem sv. opravilu, istega popoldne bo še govoril na občnem zboru bralnega društva v Konjicah.

Duhovniške vesti: Prestavljen je č. g. kaplan Anton Zupančič iz Griž pri Celju v Kozje. Gospod kaplan od Sv. Barbare v Halozah Josip Dušič je zopet nastavljen za kaplana v Marnbergu.

Cerkveno predstojništvo sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru naznanja vsem častilcem sv. Jožefa, ki priromajo na praznik sv. Jožefa semkaj v Studence, da se bo vsa svečanost na praznik sv. Jožefa vršila po sledečem redu: Zjutraj ob 5. uri bo tiha sv. maša, ob 6h bo pridiga in peta sv. maša, ob 8h in 9h bo tiha sv. maša, ob 10h pridiga in slovesna sv. maša. Popoldne ob 3h bo pridiga in potem pete litanije sv. Jožefa. Pri vseh treh glavnih opravilih, to je ob 6h, ob 10h in popoldne ob 3h se bo vršilo darovanje okoli oltarja.

Kmetjski fantje od 16. leta naprej, ki imajo veselje do redovnega življenja, do rokodelskega in kmetijskega dela, se sprejmejo v samostanu cisterijansev v Stični.

Naše državne ceste zanemarjene. Od mnogih strani se nam poroča, kako silno so zanemarjene naše državne ceste. Povsod blata do glečnjeve, ni granoza, ker pravijo da ni denarja, cestarji so slabo plačani, ker pravijo, da ni denarja, a uboga živina in vozila pa pri tem trpé.

Restorater Dolničar na Pragerskem glavni zaupnik Samostojne. Na shodu v Slov. Bistrici je gostilničar Dolničar najbolj vreščal in vpil nad našimi, hotelir Dolničar je predlagal znano samostojno resolucijo. In od takih ljudi se dajo voditi samostojni backi. Živijo »kmet« Dolničar!

Sestanek radi dupleškega mosta. V nedeljo, dne 12. marca popoldan ob 2. uri se bo vršil v Dolgošah v gostilni Maher, sestanek občinskih odborov in posestnikov iz vseh občin, ki so zainteresirane na zgradbi novega broda oziroma mosta. Vabijo se vsi, ki se za.